

HANA WHITTON

KNĚŽNA
MARIE ČESKÁ

PŘIJÍMÁ ÚDĚL, DOUFÁ V LÁSKU

edice
KLOKAN

Copyright © Hana Whitton, 2024
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2024
Redakční úprava Drahomíra Smutná
Grafická úprava obálky Emil Křížka
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-376-5

1.

Markrabě Heřman III. Bádenský sledoval upřeným pohledem půvabnou dívku, která se ve složitě taneční figuře právě obratně zatočila kolem svého tanečníka. Plavé vlasy, které si podle poslední módy nechala rozpuštěné, jí zdobila zlatá čelenka. Zastřely jí nyní na okamžik zrůžovělou tvář jako zlatavý závoj a pak jí opět sklouzly na oblá ramena.

Usoudil, že dívku tak krásnou dosud nespátřil.

Obvyklý nudný sněm, na který je do bavorského Bamberku svolal římský král Konrád III., náhle nabyl na zajímavosti. A neméně nudná hostina v hodovní síni Konrádova honosného bamberského sídla získala nový význam.

Heřmanův věrný přítel Armin, který procestoval ve službách bádenského dvora nejednu zemi jako diplomatický posel, ho doprovázel i tentokrát na jednání v Bamberku a dnes večer mu při Konrádově hodokvasu dělal společnost. A teď s jistým pobavením sledoval, kam se upírá pozornost bádenského markraběte.

„I mně se ta tanečnice moc líbí, ale... od tebe bych nečekal tak zjevný obdiv, který se ani nepokoušíš zastírat. Já žil v domnění, Heřmane, že jsi šťastně ženat s paní Berthou Lotrinskou,“ prohlásil s úsměvem a pleskl druhá po

rameni. Mohl si podobnou důvěrnost dovolit, na to se s Heřmanem znali dlouho a dobře.

„Jako bys neznal podstatu sjednaných sňatků, Armine,“ obrátil se k němu Heřman s výčitkou v hlase. „Mohou být politicky výhodné, neznamenají však vždy ono tebou zmiňované šťastné manželství.“ To Heřmanovo s Berthou rozhodně příliš harmonické nebylo.

Heřman se krátce odmlčel a pak poněkud omluvně dodal: „Ovšem v Berthě budu vždy ctít matku svého syna a dědice bádanského markrabství.“

Heřmanovo a Berthino manželství dojednali jejich otcové, jak bývalo zvykem. Bádanský markrabě Heřman II. považoval Šimonovu dceru Berthu Lotrinskou za jedinečnou partii pro svého syna, rovněž Heřmana, toho jména Třetího. A nejen proto, že mínil upevnit vztahy se vzkvétajícím Lotrinskem.

Lotrinský vévoda Šimon byl přítelem samotného opata Bernarda z Clairvaux, významného a uctívaného teologa a filozofa, který stál u zrodu cisterciáckého řádu.

Bylo by pro nás jistě ctí, kdyby se můj syn přiznal do takové rodiny, říkal si Heřman II.

Jenže Heřmana III. otcovy snahy zrovna nenadchly. Neodvažoval se je však odmítnout.

Bylo mu jasné, že si nevěstu nemůže vybrat podle svobodné vůle. Ve sňatcích urozených hraje láska podružnou úlohu.

Nebránil se proto tomuto manželství. V budoucnosti měl mimoto jiné cíle než poklidný manželský život na některém z rodinných sídel. Toužil se proslavit na bitevním poli, zařadit se mezi výkvět evropského rytířstva. Snil o taženích do dalekých krajů a věřil, že se jednou připojí ke křížové výpravě.

Berthu dosud nespáčil, a přesto nic nenamítal, když jeho otec začal dojednávat podmínky svatební smlouvy s touto lotrinskou dědičkou.

„Bertha pochází ze starobylého, urozeného a zámožného rodu,“ snažil se Heřman II. vykřesat v synovi trochu nadšení pro svůj plán. „Její otec se pohybuje v nejvyšších společenských kruzích.“

Heřmanovu matku Juditu nakrátko oslnil lesk významné rodiny Šimona Lotrinského, přesto však neskrývala jisté obavy.

„To je všechno moc hezké,“ prohlásila jednou rázně po další manželově oslavné tirádě na rod Lotrinských a Berthu zejména, „ale podle mě by náš syn měl Šimonovu dceru Berthu nejprve poznat, než jí dá slovo a zaváže se jí manželským slibem. Nezapomínej, že manželství je svazek na celý život.“ V poslední době sice slychala, že prý ani toto tvrzení už tak zcela neplatí, protože existuje rozluka manželství, ale na to v případě svého syna myslet nechtěla.

Nechala si také pro sebe, že se na svou budoucí snachu trochu přeptala, protože jí veškeré to vychvalování připadalo podezřelé. A co se dozvěděla, ji příliš nepotěšilo. Bertha byla starší než Heřman a podle mnohých nebylo divu, že ji otec navzdory jejímu urozenému původu a tučnému věnu dosud nevyvdal. Provázela ji pověst líné, nesnášenlivé a panovačné osoby.

Manžel tehdy blýskl po Juditě rozhněvaným pohledem, který jako by říkal: *Hodláš snad našemu synovi zkazit budoucnost?*

Mladý Heřman tenkrát poprvé zpozorněl a pomyslel si, že by se asi měl řídit matčinou radou a měl by se za Berthou vydat, aby se s ní seznámil. Ovšem nejeden z urozených poznal svou nevěstu až u oltáře, pokud ji za něj neprovdali v zastoupení.

Naskytla se mu však možnost účastnit se zajímavých tažení do Itálie, a to ho lákalo mnohem víc než cesta za Berthou Lotrinskou.

Na námluvy během těchto dobrodružství zcela zapomněl.

Lotrinského vévodu Šimona zjevná liknavost budoucího zetě značně znepokojila. Bylo mu jasné, že dceru provdá jen stěží, sejde-li i z této svatby stejně jako z těch předšlých. Toužil, aby se o stárnoucí a věčně nespokojenou Berthu staral už konečně někdo jiný než on.

A tak si vážně promluvil s Heřmanem II., přičemž mu dal důrazně najevo, že svatba se musí konat co nejdříve.

„Nemám čas na dlouhé průtahy a nová vyjednávání,“ prohlásil rázně. „Pokud si tvůj syn Heřman něco rozmyslel...“

„Ach to ne!“ zvolal pln obav Heřman II. „Ale můj syn se nyní účastní tažení v Itálii...“

„Sňatek přece může uzavřít v zastoupení,“ řekl na to Šimon.

A tak se Heřman III. Bádenský oženil v Berthou Lotrinskou v zastoupení.

Jeho věrný přítel Joachim, který se tohoto čestného úkolu ochotně ujal, se však ze Šimonova sídla v lotrinských Métách, kde se obřad konal, vrátil podivně zamlklý.

Na dotazy, jak vypadá nevěsta a jaká byla svatba, odpovídal pouze: „Bylo to zajímavé a já jsem rád, že jsem mohl splnit svou povinnost.“

Heřmanovi rodiče uspořádali po synově návratu z tažení hostinu coby opožděnou oslavu zasnub a svatby, dosud však bez Berthy, ale Joachim zůstal nadále skoupý na slovo a zvědavým hostům odpovídal jen neochotně a vyhýbavě.

Jazyk se mu rozvázal až později, po několika pohárech, to když se usadili s Heřmanem u džbánu vína.

„Jsem ti vděčný, Joachime, žes na sebe vzal ten čestný úkol a zastoupil mě při oddavkách,“ začal Heřman, jemuž přítelova nezvyklá zamlklost neunikla. Jindy hovorný Joachim, který obvykle bavil celou společnost, se mu zdál podivně zasmušilý.

„Nevím, jestli je za co děkovat,“ odvětil Joachim vážně a zhluboka se napil.

„Tvá skromnost tě ctí,“ vyložil si Heřman mylně přítelova slova. „Tak pověz konečně, jaká je moje manželka?“ zeptal se zpřímá. „Je opravdu tak půvabná a laskavá, jak mi tvrdili?“

Joachim si znovu pořádně přihnul vína, jako by si potřeboval dodat odvahy.

„Povím ti jedno, Heřmane,“ spustil až po chvíli. „Měl ses do Mét za svou nastávající dostavit osobně! Možná...“ Joachim jen mávl rukou a nechal si pro sebe, že by možná pak z té svatby sešlo.

Nyní už bylo pozdě na varování, že je Bertha nejen nehezká, ale hlavně panovačná. Sám byl rád, že mohl Métám ukázat záda zakrátko poté, co se zhostil svého úkolu.

Proklínal okamžik, kdy Heřmanovi přislíbil ono zástupnictví. Nedalo se pak už nic dělat, nemohl přece lotrinskému vévodovi navrhnout, aby se obřad odložil, protože si musí o všem s Heřmanem ještě promluvit.

„Ach, Joachime! Tys měl na dívky vždycky příliš vysoké nároky,“ odbyl Heřman tehdy ta slova v žertu, ale přesto v něm zasela sémě pochybností.

Zanedlouho se ukázalo, že oprávněných.

Nastal čas, aby se pro svou choť konečně vypravil do Mét. Vydal se tam pln očekávání, romantických snů a ušlechtilých představ o společné budoucnosti. Tehdy ji spatřil poprvé.

Stačil mu však krátký čas, který spolu strávili před odjezdem do Bádenu, aby dospěl ke stejnému závěru jako před časem Joachim – Bertha byla nejen nehezká, ale také panovačná a hádavá. Její přednosti coby výjimečně výhodné partie vzaly v tomto světle zaslé.

Marně nyní litoval, že kdysi nedal na matčinu dobře míněnou radu, aby Berthu nejprve dobře poznal.

Nyní se však už nedalo nic dělat. Byli přece manželé.

A tak se snažil zachovat jako čestný muž a usiloval alespoň o to, aby ten nevydařený sňatek proměnil v přijatelné soužití, zejména když se jim narodil syn. Pokřtili ho rovněž jako Heřmana, toho jména Čtvrtého, říkali mu však Erm.

Svého syna upřímně miloval, avšak po čase si musel jen neochotně přiznat, že se mu přesto pokus o harmonické manželství příliš nepovedl.

A musel rovněž jen nerad připustit, že ani jeho čím dál častější účast na vojenských taženích, jež mu přinášela moc a slávu, mu život nenaplňovala tak jako dřív.

V životě mu zůstalo prázdné místo, neboť v něm chyběla láska. A to místo mohla zaplnit jen žena, kterou by miloval.

„Zadumal ses, Heřmane,“ obrátil se k němu po chvíli Armin, který zalitoval své poznámky, jež se zjevně dotkla Heřmanova citlivého místa.

Heřman se pousmál. „Však to znáš, Armine,“ odpověděl mu. „Člověka někdy i uprostřed veselí napadají smutné myšlenky. Možná to působí vědomí, jak je právě veselí pomíjivé.“

Armin chápavě přikývl. „Ty smutné myšlenky asi napadají dnešního večera nejednoho ze zdejších vznešených hostů. Tu půvabnou tanečnici nevyjímaje.“

„Ach, co by právě ji mělo trápit?“ zeptal se se zájmem Heřman. Byl rád, že se o dívce, která ho tak zaujala, dozví něco víc. Armin na svých diplomatických misích navštívil nejednu evropskou dvůr a nasbíral spoustu zajímavých informací a novinek.

„Ta dívka, která tě tak upoutala, je kněžna Marie. Je to dcera českého knížete Soběslava I.“

„O něm jsem toho hodně slyšel, ale dosud jsem se s ním nesešel,“ řekl na to Heřman.

„Vládne pevnou rukou, tedy někdy až příliš pevnou a tvrdou,“ pokračoval ve výkladu Armin. „Je cílevědomý a nesmírně ctižádostivý. A dovede být rovněž nesmírně krutý.“

„Slyšel jsem, jak se před léty vypořádal se svými odpůrci,“ poznamenal Heřman.

„Potrestal je vskutku nelítostně,“ přikývl Armin. „Odhalil totiž chystané spiknutí, do něhož se zapojili dokonce i jeho příbuzní. Hodlali Soběslava zavraždit. Soběslav se však o té zradě dozvěděl a spiklencům se krvavě odplatil.“

Armin po těch slovech nenápadně pohlédl k čestnému místu v čele tabule. „Sedí tamhle, hned vedle Jeho Veličenstva krále Konráda.“

Heřman se podíval tím směrem. Soběslav se právě nakláněl ke Konrádovi a cosi mu živě vykládal. Byl to pohledný muž kolem padesátky, jemuž tmavé vlasy prokvetlé šedinami lemovaly tvář s výraznými rysy, v nichž se však zračila tvrdost a neústupnost.

Po boku mu seděla půvabná, jistě o mnoho let mladší manželka, jíž Marie jako by z oka vypadla.

„Kníže Soběslav se na bamberský sněm dostavil hlavně proto, aby získal od římského krále Konráda souhlas s nástupnictvím svého syna Vladislava na český knížecí stolec,“ pokračoval Armin v zasvěceném výkladu. „Zdá se totiž, že by česká šlechta viděla budoucího knížete raději v Soběslavově synovci, který se shodou okolností jmenuje také Vladislav.“

Armin se nyní rovněž znovu zahleděl na Soběslava zabraného do důvěrného hovoru s Konrádem.

„To proto si Soběslav vzal s sebou do Bamberku výjimečně na pomoc okouzlující choť Adlétu Uherskou, sestru uherského krále Bély, a krásnou dceru Marii,“ dodal ještě Armin. „Jindy se podobných jednání účastní sám se svými

rádci. Nakonec ale podle všeho dospěl k závěru, že ženský půvab zmůže někdy víc než sebelepší slova.“

Heřman se zasmál.

Vtom hudba dohrála a tanečníci se začali vracet ke svým místům u bohaté tabule. Marie se však zastavila opodál a cosi zapáleně vykládala muži, s nímž tančila.

„Kdo je ten mladík, který s kněžnou Marií tančil a který jí nyní tak soustředěně naslouchá?“ zeptal se Heřman.

„To je její bratr Vladislav, ten, kvůli němuž do Bamberku jeho otec Soběslav hlavně přijel,“ odpověděl mu Armin, jako vždy dobře zpravený. „Myslím, že ti dva, Marie a Vladislav, k sobě mají blízko. A to není žádný div, vezme-li se v úvahu, jak s nimi otec nakládá.“

„Ach tak.“ V Heřmanově hlase zazněla úleva. Potěšilo ho, že Marie věnuje větší pozornost bratrovi než nápadníkovi.

Armin se na něj překvapeně zadíval. Jako bych mu právě prozradil zprávu, na kterou dlouho toužebně čekal, pomyslel si.

V poslední době občas zalitoval, že se dosud pro samé povinnosti nestačil oženit, ale při pohledu na Heřmanovo nepříliš šťastné manželství ho podobné stesky rychle přešly.

Možná že se Heřman domnívá, že v Marii právě potkal tu pravou. Jenže ji potkal pozdě.

Armin si ztěžka povzdychl a místo dalších úvah raději pokynul pážeti, aby jim dolilo víno do pohárů.

„Počkej ještě chvíli, Vladislave,“ zaprosila Marie bratra, třebaže tanec, k němuž ji vyzval, skončil a všichni mířili ke svým místům. Také Vladislav se chystal vykročit k bohatě prostřené tabuli k jejich křeslům, jež byla vyhrazena pro vzácné hosty.

Vladislav, vysoký urostlý mladík s hezkou tváří, jemuž spadaly bohaté kaštanové vlasy až na ramena, se na sestru překvapeně podíval.

„Tanec znovu hned tak nezačne, Marie. Měli bychom se vrátit ke stolu,“ namítl tiše. „Slušelo by se to.“ Neuniklo mu totiž, že po nich otec právě blýskl přísným pohledem, který jako by říkal: *Chcete snad urazit našeho hostitele, samotného římského krále Konráda?*

Nač to zapírat, z otce nepřestal mít strach ani nyní, když už nebyl malé dítě. Báli se ho ostatně i všichni jeho sourozenci. Otec byl krutý nejen k nepřátelům, ale také k vlastní rodině.

Vladislav věděl, že se otec dostavil na jednání do Bamberku s jistým plánem, ze kterého mu poodhalil pouze cípek. Naznačil mu, že se zdejšího sněmování účastní hlavně proto, aby mu římský král Konrád potvrdil pro něj, pro Vladislava, nástupnictví. Netajil se tím, že to nebude snadné, věřil nicméně, že tohoto cíle dosáhne.

Jak, to si nechal pro sebe, ale Vladislavovi bylo jasné, co by ho čekalo, kdyby si otce pohněval. A to by se mohlo snadno stát, kdyby s Marií nadále otálel uprostřed hodovní síně.

„Nechce se mi vysedávat v Konrádově společnosti,“ přiznala Marie po pravdě.

Malebný Bamberk se jí velmi líbil, zato dvůr římského krále Konráda ne.

Chápala sice, proč otec přizval na tuto cestu Vladislava – myslel přece na jeho budoucnost – netušila však, proč se k té bamberské výpravě musela na otcovo přání připojit také ona.

Neodvažovala se mu ale klást podobné otázky ani cokoli namítat, protože se ho stejně jako Vladislav bála.

Z Prahy se jí odjet nechtělo, mimo jiné proto, že tam zůstal Jakub. Byl to syn velitele otcovy stráže, nyní sám

její člen, a byl to také Mariin věrný přítel z dětství. Doufal, že se pro Marii v budoucnu stane něčím víc. Ta v něm však viděla pouze druhého bratra. A přesto se s ním před odjezdem do Bamberku loučila s těžkým srdcem, protože se bez něj necítila v bezpečí.

Do hodovní síně nyní vešel minesengr, vysoký štíhlý muž s bledou, poněkud vyžilou tváří lemovanou tmavými vlasy, zamířil k tabuli a předstoupil před Konráda. Hluboce se mu uklonil, ruku přitisknutou v kurtoazním gestu na kabátec.

Všichni v hodovní síni zpozorněli a ti, kdo se stejně jako Vladislav s Marií dosud nedostali ke svým místům, zůstali stát, aby jim z chystaného vystoupení nic neuniklo.

Marie si oddychla.

„Tento pěvec se jmenuje Wolfram. Je to vyhlášený minesengr, kterého si zvou všechny přední dvory,“ pošeptal jí Vladislav.

Marie pouze mlčky přikývla.

Na milostnou píseň minesengra Wolframa byla zvědavá. O potulných pěvcích cestujících od jednoho dvora ke druhému toho hodně slyšela, ale otec žádného k nim na Pražský hrad dosud nepozval.

Avšak ještě více než vyhlídka na umělecký zážitek ji těšilo to, že se díky Wolframově příchodu vyhne okamžitému návratu do Konrádovy společnosti.

Wolfram přešel štíhlými prsty po strunách loutny, jako by je laskal, a potom se dal do zpěvu.

*„Zranilas mě, paní,
zranilas mě do srdce,
já však ten šíp lásky vítám přece...“*

Marii ani tak neokouznilo to jednoduché veršování jako jímavá melodie plná smutku z nenaplněné touhy.

Dlouho poté, co Wolfram dozpíval, zůstala, jakoby neschopna pohybu.

Wolfram, jemuž hra jako zázrakem proměnila zestárlé rysy v krásnou tvář mladého rytíře, ucházejícího se marně o přízeň milované paní, se Konrádovi opět uklonil a měl se k odchodu.

Vladislav s Marií ustoupili stranou, aby mu uvolnili cestu.

Wolfram jim za to poděkoval strojeným úsměvem a rychlým, hodnoticím pohledem ulpěl na okamžik na Marii.

Tahle by stála za hřích! jako by říkaly jeho oči.

Marie se rychle odvrátila a ještě víc ustoupila.

Vtom hudba opět spustila k tanci.

Marie pohlédla téměř prosebně na bratra. „Provedeš mě v kole, Vladislave?“ zeptala se.

„Já si opravdu myslím, že bychom se teď měli vrátit k tabuli,“ namítl Vladislav, jemuž neunikl otcův další varovný pohled. „Nesluší se, abychom celý večer vířili v kole.“

„Dovolíš, pane, aby mi tvá společnice věnovala tento tanec?“ ozvalo se náhle za nimi.

Marie sebou překvapeně trhla a zprudka se otočila.

Před ní stál vysoký muž, jistě třicetiletý, jemuž plavé vlasy spadaly na široká ramena. Pohlednou tvář s ostře řezanými rysy mu při pohledu na Marii prozářil úsměv. Byl přátelský a hřejivý, ne lačný jako ten, kterým ji obdařil Wolfram.

Uklonil se nejprve Marii, ruku ve dvorném gestu přitisknutou na hrud', a potom Vladislavovi. „Jsem Heřman, bádenský markrabě,“ představil se jim.

Heřman váhal, zda takto zničehonic, bez oficiálního představení, Marii oslovit a požádat ji o tanec.

Uvědomil si však, že se toho odvážit musí, jinak se mu tato výjimečná dívka může také navždy ztratit v pestrém rejži dnešního večera.

Nedokázal se ubránit touze poznat ji blíž.

Nedbal na varovný hlas, který mu připomínal, že se zavázal manželským slibem Berthě. Už dávno věděl, že jeho dojednaný a uspěchaný sňatek byla osudná chyba.

Jako by se mu nyní konečně otvírala nová cesta, to byl pocit, který se ho zmocnil při prvním pohledu na Marii. Zatím netušil, jaká ta cesta je, co ho na ní čeká a zda se po ní vůbec vydá. Tuto jedinečnou příležitost, která se nemusí opakovat, však promeškat nemínil. Čekal na ni až příliš dlouho.

Vladislav se k Heřmanovi otočil se slovy:

„Rád tě poznávám, Milosti, navzdory tomu, že jde o poněkud... neobvyklé seznámení. Dovol, abych ti představil svou sestru kněžnu Marii Českou. A já jsem Vladislav.“

Marie se na bratra usmála. Byla mu vděčná za ta slova i za to, že ji nedostrkal zpátky na místo vedle Konrádovy rodiny.

A přesto se jí zmocnil nevysvětlitelný zmatek.

Bádenský markrabě Heřman se jí na první pohled zalíbil – ztělesňoval ideál dokonalého rytíře, o němž se zpívá v písních minesengrů.

A zcela zastínil Jakubův obraz.

Ten patřil do dětství, které tímto okamžikem navždy pominulo.

Nečekala na bratrův souhlas, jak by se slušelo, a vyhrkla téměř nedočkavě: „Bude mi potěšením věnovat ti tanec, pane.“ A poté se Heřmanovi zlehka uklonila.

„Ale Marie...“, začal Vladislav dotčeně, k výtce, že nevyčkala jeho svolení k tanci s tímto cizincem, se však nedostal. Pro Marii, která s úsměvem přijala Heřmanovo rámě, jako by přestal existovat. Ve chvíli mu zmizela mezi tanečníky.

A Vladislava přitom napadlo, že se jeho jindy tak zdrženlivá sestra chová nenuceně, jako by se s bádenským markrabětem Heřmanem znala odjakživa.

* * *

Vladislav nebyl jediný, kdo Heřmana s Marií sledoval upřeným pohledem.

Leopold IV. Babenberský, nevlastní bratr římského krále Konráda, také ze Soběslavovy půvabné dcery nedokázal odtrhnout zrak.

Konrádovi to neuniklo. Poněkud pobaveně, ale spíš potěšeně se v duchu usmál. Leopold měl podle něj nejvyšší čas, aby se konečně oženil. Bylo mu přece už přes třicet let! A člověku není radno zůstat samotnému, to stojí i v Písmu svatém! Ovšem nejde jenom o to – Leopold nesmí spouštět ze zřetele, že musí zplodit potomky z manželského lože. Musí myslet na pokračování rodu.

Nu jistě, Leopold zase tak sám není, připustil si nyní neochotně Konrád. Je tu přece Edelgard, a jejich hříšný poměr nemusí zůstat bez potomků, jenže ti nebudou pocházet z manželského lože.

Každému s výjimkou Edelgard bylo jasné, že se s ní Leopold nikdy neožení.

Konrád se za tuto situaci cítil tak trochu zodpovědný. Edelgard se objevila u bamberského dvora krátce po smrti jeho první manželky Gerdy. Tvrдила, že si prý paní Gerda vyžádala Edelgardinu společnost a poslala pro ni na jejich odlehlou tvrz, jelikož se znala s jejími rodiči.

Gerdy se na to už zeptat nemohl a Edelgard se mu nakonec zželelo. Nemohl ji přece jen tak vyhnat. A pak, bylo příjemné mít u dvora novou, mladou tvářičku. A po pravdě řečeno, Edelgard se mu líbila. Byla to urostlá dívka s bohatou hřívou černých vlasů a uhrančivýma tmavýma očima. V nitru jako by jí plál nezkrotný oheň.

Podle vlastního tvrzení pocházela ze starobylého zeman-ského rodu sídlícího na tvrzi kdesi v bavorských lesích.

Nepátral tehdy po tom, zda Edelgard mluví pravdu, protože byl zdrcený manželčinou náhlou smrtí. Nakonec dovolil, aby zůstala.

A potom ho čekaly nové povinnosti, nová sněmování, nové cesty a volba římským králem. Potkal také Gertrudu, do níž se zamiloval a která se stala jeho druhou chotí. Byl znovu šťastný, šťastnější než v prvním manželství, jež sice nebylo nevydařené, ale přece jen dojednané a poněkud formální.

Na Edelgard zcela zapomněl. Až za čas si povšiml, že se u dvora objevuje čím dál častěji v Leopoldově společnosti.

Ach, co na tom, pomyslel si tenkrát. Vždyť každý šlechtic má milostnici.

Mimoto považoval Leopoldův vztah s Edelgard za přechodnou záležitost, jak to v podobných případech bývá.

Přesto usoudil, že musí na tuto *záležitost* dohlédnout – k mnohem mladšímu, a podle něj ne příliš zkušenému nevlastnímu bratru Leopoldovi měl blízko.

Byl to Leopold, kdo mu pomohl sžít se s novým domovem, kam si ho matka přivedla, když se podruhé provdala. A on, Konrád, později učil Leopolda, jak zacházet s mečem a s lukem, jak se bránit nepříteli.

Přál si, aby si Leopold našel dobrou manželku, jako on má nyní Gertrudu.

Edelgard s uhrančivýma očima a havraními vlasy mohla být hezká, ale byla to pouhá zemanská dcerka bez věna s rodinou bez mocenského vlivu.

„Měl by ses konečně oženit, Leopolde,“ obrátil se k bratrovi jednoho večera, když spolu seděli u konvice vína, „měl bys založit rodinu. Musíš přece myslet na dědice.“

„Já vím,“ přikývl Leopold. „Nezapomínám na to.“

„A Edelgard, se kterou tě vídám, pro tebe rozhodně není ta pravá,“ dodal důrazně Konrád.

„I to vím,“ souhlasil s ním Leopold. „Žádný strach, Konráde. S Edelgard v žádném případě před oltář předstoupit nehodlám. Doufám, že to už také pochopila.“

I Leopoldovi se, stejně jako kdysi Konrádovi, temperamentní Edelgard zalíbila. Počáteční dvoření přerostlo

rychle ve vášnivý vztah, který však z Leopoldovy strany posléze začínal ochladat.

Tohle nebyla láska, po jaké vskrytu duše toužil. Byla to chvilková vášeň, po níž mu v duši zůstala prázdnota. Snažil se Edelgard vzdálit. Ona to ale vycítila a dala mu najevo, že se ho jen tak nevzdá.

Leopold pochopil, že si s ní musí v této věci udělat jasno, ale zatím ten závažný rozhovor neustále odkládal.

„Promluvil sis o všem s Edelgard?“ zeptal se ho Konrád zpříma.

„Něco jsem jí naznačil,“ vyhnul se Leopold odpovědi, „ale asi ne dost jasně.“

Konrád chvíli váhal, zda mu opět nedoporučit, aby se co nejdříve oženil, ale pak ten nápad zamítl.

Proto ho nyní potěšilo, že Leopold s takovým zaujetím sleduje Soběslavovu dceru Marii.

Tohle by byla ta pravá nevěsta pro mého nevlastního bratra Leopolda, pomyslel si. Je mladá a krásná, což ovšem nejsou ty nejdůležitější přednosti, jaké musí mít choť Leopolda Babenberského.

Marie je především urozená, a to je rozhodující. Pochází ze starobylého rodu, z přemyslovské dynastie panující v Čechách odnepaměti. Mít v jejím otci knížeti Soběslavovi spojení by nebylo špatné.

Konrád opět nenápadně pohlédl na Leopolda. Ten dosud nespustil pohled z tančící Marie.

A Konrád se v duchu opět, tentokrát s nadějí, pousmál.

„Krásný večer, vid', pane?“ snažila se navázat s Heřmanem hovor tanečnice, která právě ve složité taneční figuře vystřídala Marii.

„Ano,“ přinutil se Heřman ke zdvořilé odpovědi a nedočkavým pohledem přitom pátral po Marii. Ještě chvíličku

a opět si vymění místo s touhle upovídanou a neobratnou osůbkou.

Dosud nemohl uvěřit, kde sebral tu odvalu a přes Arminovo opakované upozornění, že je přece ženat, se odvážil přebrat Vladislavovi tanečnici.

Nedokázal však jednat jinak. Nedokázal umlčet vnitřní hlas, který mu napovídal, že by promarnil jedinečnou životní příležitost, kdyby dnes večer s dcerou knížete Soběslava nepromluvil.

Mile ho pak překvapilo, když po svých odvážných slovech zahlédl v Mariiných očích cosi jako úlevu.

„Dlužím ti poděkování, pane,“ usmála se na něj poté, co zahájili tanec. „Zachránils mě od k uzoufání nudného večera.“

Při těch slovech se na něj zahleděla a Heřman v ten okamžik zapomněl na Berthu, na nešťastné manželství, na vladařské povinnosti i na bádenské rodové sídlo hrad Hohenbaden, kam se tak rád uchýloval. Záleželo jen na této chvíli s Marií.

„To jsem opravdu rád,“ vypravil ze sebe. A najednou nevěděl, jak dál. Proklet se v duchu za to, že se v přítomnosti této dívky, která jistě sotva překročila práh dospělosti, cítí on, o mnoho let starší markrabě bádenský, jako nezkušený mladíček.

Taneční figura k němu nyní konečně Marii opět přivedla.

Její tanečník jen neochotně vyměnil svou půvabnou společnici za tu Heřmanovu.

„Krásný večer, vid', pane!“ dolehla k Heřmanovi stejná slova, s níž se tanečnice před chvílí obrátila na něj.

Heřman se s úlevou zasmál. „Zaplať Bůh, že tahle taneční figura skončila,“ přiznal šeptem.

„I já jsem tomu ráda,“ špitla Marie. „Můj urozený tanečník mi zeširoka vykládal, že se mu naskytlo nějaké významné a výnosné místo u zdejšího dvora.“

„Sněmování, jako je toto květnové v Bamberku, s sebou obvykle přinášejí i poněkud nudné společenské povinnosti,“ poznamenal Heřman, jehož pocit neobratného mladíčka naštěstí už opustil. „A přitom je právě tady, v Bamberku, tolik krásných míst, která stojí za vidění. A mnozí je nezhlednou pro samé dvorské radovánky.“ Po těch slovech se upřeně zahleděl na Marii. „Vzal tě někdo na projíždku po městě?“

Marie téměř provinile zavrtěla hlavou. „Zatím ne. V Bamberku jsme jen krátce, a býváme většinou v královské rezidenci nebo na hradě Altenburg, kde sídlíme. A jak jsi pravdivě poznamenal, podobná jednání jsou spojena s řadou společenských povinností. Těm jsme se ani my s matkou nevyhnuly.“

„Nepovažovala bys za přílišnou opovážlivost, kdybych tě pozval na prohlídku Bamberku?“ zeptal se jí Heřman. „Znám to tu dobře. Tohle není první sněmování, kterého se zde účastním.“

Marie cítila, jak jí tváře zahořely nachelem. Věděla, že by tuto nabídku měla rázně, a možná rozhořčeně odmítnout. Nehodí se přece, aby se dcera českého knížete Soběslava toulala městem s mužem, kterého potkala při tanci, byť to je markrabě.

„Takovou nabídku bych uvítala!“ odpověděla nadšeně namísto toho. Nehodlala se připravit o takový zážitek. A Heřman Bádenský se jí navíc líbil čím dál víc.

Hudba dávno dozněla, tanečníci se už rozešli, ale Heřman a Marie stáli zabráni do hovoru, ztraceni pro celý svět.

První se vzpamatoval Heřman.

„Počkám na tebe zítra na nádvoří hradu Altenburg,“ slíbil jí.

„Dobře,“ přikývla Marie.

Vzápětí však pohlédla bojácně k místu v čele tabule, kde seděl otec, jako by se chtěla přesvědčit, že ji nezaslechl.

Toho se sice obávat nemusela, ale otec po ní přesto blýskl přísným pohledem.

Knížecí dcera se takhle nechová! říkaly jeho oči. *Máš se věnovat našemu hostiteli a jeho rodině, ne se vybavovat se svým tanečníkem dlouho poté, co hudba dohrála.*

Marie se proto rychle obrátila k Heřmanovi a navrhla mu: „Asi bychom se měli vrátit k tabuli.“

Heřman přikývl a doprovodil ji k jejímu místu.

Adlétě neuniklo, že v Soběslavovi vzplál hněv. Položila mu útlou ruku na paži a zašeptala: „Dopřej Marii trochu rozptýlení, Soběslave! A nezapomínej, že ten tanečník je bádenský markrabě!“

Soběslav se na Adlétu usmál. Miloval svou manželku – Adléta byla asi jediným člověkem, na jehož slova dal. Cítil, jak v něm hněv na dceru zvolna opadá.

Heřman se Soběslavovi uklonil, když se s Marií ocitli u stolu, a Soběslav mu pouze blahosklonně kývl na pozdrav.

Marie se usadila vedle matky, ráda, že se na ni otec neobořil.

Jen Leopold Babenberský sledoval tu téměř idylickou scénu rozladěným pohledem.

Konrádovi to neuniklo.

„Nermuť se, Leopolde!“ usmál se na něj povzbudivě a popleskal ho utěšlivě po paži. „Tenhle večer ještě neskončil, a navíc... po něm budou následovat další. S půvabnou Marií Českou, která se ti zjevně zalíbila, si ještě zatančíš!“

Leopold se k němu otočil. „Doufejme, že máš pravdu,“ zabručel. „Často mi kladeš na srdce, abych se konečně oženil. Abych se těšil z rodinného štěstí jako ty s Gertrudou. Rád bych ti tvé přání splnil– s českou kněžnou Marií bych se oženil třeba zítra, a bez jediného zaváhání. Věřím, že bys proti tomu sňatku nevznesl jedinou námitku.“

„To opravdu ne,“ ujistil ho Konrád. „A s tím sňatkem... myslíš to skutečně vážně?“